

Interne Memo

Portefeuillehouder gebied gebonden politiezorg d.t.v.
de Gevensautoriteit Politie

Onderwerp

Handreiking samengestelde
briefing

Organisatieonderdeel

Privacy Platform

Klik hier als u tekst wilt invoeren.
Klik hier als u tekst wilt invoeren.

Behandeld door

Eric Joosen & Erik van Benthem
i.o.m. Ruud Heuzer (DO)

Functie

Privacyfunctionaris

Telefoon

06-15838781

E-mail

Eric.joosen@politie.nl

Ons kenmerk

PM

Uw kenmerk

nvt

In afschrift aan

Gevensautoriteit

Datum

13 mei 2019

Bijlage(n)

0

Pagina

1

Achtergrondinformatie en context:

In de brief van de minister van V&J aan de Tweede Kamer d.d. 1 juli 2013 met betrekking tot 'Samenhang in toezicht en handhaving in de openbare orde', wordt de politie en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) opdracht gegeven om de operationele samenwerking met buitengewoon opsporingsambtenaren (hierna: Boa's) uit te werken en de politie de opdracht gegeven om eenduidige afspraken m.b.t. de informatiedeling aan Boa's aan te bieden.

Met de wijziging van de Wet politiegegevens (Wpg) en de Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens (Wjsg) per 1 januari 2019 is aan de Europese regelgeving - over de verwerking van persoonsgegevens met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen - uitvoering gegeven. (Dit betreft de Richtlijn (EU) 2016/680 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016).

Gevolg van bedoelde Richtlijn is dat de 'externe' Boa's - in het kader van de uitvoering van hun opsporingsbevoegdheid - persoonsgegevens ook onder het Wpg-regime verwerken en dat onzerzijds niet langer politiegegevens aan hen worden verstrekt, maar ter *beschikking worden gesteld* o.g.v. art. 15 Wpg.

Inleiding:

Deze handreiking bevat een toelichting en praktische uitwerking van bovengenoemde opdracht aan de politie om het 'delen van informatie' te regelen.

Binnen de eenheden worden (dagelijks) briefings gehouden, een vorm van communiceren van operationele aangelegenheden en relevante politiegegevens.

Behalve ambtenaren van politie zijn daar (soms) ook derden bij aanwezig zoals externe Boa's met een (beperkte) opsporingsbevoegdheid en toezichthouders met bestuurlijke bevoegdheden.

Dat lijkt vanuit praktisch oogpunt handig, omdat alle aanwezigen op die manier in één keer de zaken aanhoren die op die dag van belang kunnen zijn of kunnen worden. Het delen van informatie is echter gebonden aan een aantal wettelijke spelregels die enerzijds verband houden met de aard van informatie en anderzijds met de hoedanigheid van de aanwezige personen.

Politie-informatie is namelijk te onderscheiden in informatie die niet naar natuurlijke personen herleidbaar is ('contextinformatie') en informatie die wel naar natuurlijke personen herleidbaar is (=politiegegevens).

Onderwerp
Handreiking samengestelde
briefing

Op het verwerken van naar natuurlijke personen herleidbare gegevens is privacywetgeving van toepassing. Voor de ambtenaren van politie en externe boa's betreft dit de Wet politiegegevens (Wpg).

Datum
13 mei 2019

Voor de overige aanwezigen/toezichthouders betreft dit in de meeste gevallen de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).

Pagina
2 van 5

Deze handreiking beoogt kaders te geven voor het delen van informatie, vooral die informatie die naar natuurlijke personen herleidbaar is, tijdens een samengestelde briefing.

NB 1: feitelijk is *alle* politie-informatie tot personen herleidbaar, of beoogt dat te worden.
NB 2: dit geldt dus ook voor de namen en contactgegevens van politieambtenaren of bijvoorbeeld gezagsdragers die in de informatie worden vermeld.

'Ambtenaar van politie' in verband met de Wpg zijn ambtenaren:

- als bedoeld in art. 2 Politiewet 2012;
- van de Koninklijke marechaussee, voor zover werkzaam ter uitvoering van de politietaak als bedoeld in artikel 4 Politiewet;
- van een Bijzondere opsporingsdienst;
- als bedoeld in art. 142, 1^e lid Wetboek van Strafvordering (Sv), buitengewoon opsporingsambtenaar.

Zij vormen tezamen het zogenaamde Wpg-domein, dat een gesloten stelsel vormt voor het verwerken van politiegegevens.

Externe Boa's: medewerkers met een (beperkte) opsporingsbevoegdheid als bedoeld in art. 142 Sv. Interne politie-Boa's zijn ambtenaar van politie, als bedoeld in artikel 2 Politiewet 2012.

Toezichthouders: medewerkers als bedoeld in titel 5.2 van de Algemene wet bestuursrecht, met bestuurlijke bevoegdheden.

Handhavers: beide bovengenoemde categorieën (externe Boa's en toezichthouders) tezamen worden aangeduid als Handhavers. Sommigen bezitten beide kwaliteiten, anderen zijn alleen Boa of alleen toezichthouder.

Wettelijk kader

De Wpg geeft regels omtrent de voorwaarden waaronder politiegegevens mogen worden verwerkt (=elke vorm van handelen met gegevens, van verkrijgen t/m vernietigen en alles ertussenin), in het kader van hun opsporingsbevoegdheden. Onder verwerken valt dus ook het ter beschikking stellen van politiegegevens en het verstrekken hiervan aan externen buiten het Wpg-domein.

Het ter beschikking stellen betekent het beschikbaar stellen aan personen binnen het Wpg-domein, die zijn geautoriseerd voor het verwerken van politiegegevens, als zij die politiegegevens nodig hebben voor het (onderdeel) van de politietaak waarmee zij zijn belast. Dit betekent concreet dat, naast politieagenten, bijvoorbeeld ook een politie-communicatiemedewerker een briefing bij mag wonen, indien dit nodig is voor zijn communicatietraak. Hetzelfde geldt voor de medewerker van de Koninklijke Marechaussee, of de medewerker van een bijzondere opsporingsdienst, of een externe Boa mits de politiegegevens noodzakelijk zijn voor hun (beperkte) politietaak.

Voor het verstrekken kent de Wpg een zogenaamd 'gesloten verstrekkingenregime'. Dit houdt in dat slechts aan de in de Wpg (of Bpg) genoemde externe personen/instanties onder nader genoemde voorwaarden bepaalde soorten politiegegevens verstrekt kunnen worden. In het kader van deze handreiking zijn de verstrekkingmogelijkheden aan (gemeentelijke) handhavers met slechts bestuurlijke bevoegdheden relevant. Deze worden verderop nader uitgewerkt.

Ter beschikking stellen van politiegegevens aan externe Boa's en vice versa
Artikel 15 lid 1 Wpg verplicht om aan externe Boa's politiegegevens ter beschikking te stellen. De voor ter beschikking stelling in aanmerking komende politiegegevens zijn die, welke noodzakelijk zijn voor de uitoefening van hun opsporingstaak, met inachtneming van de beginselen van proportionaliteit en subsidiariteit. Boa's zijn belast

Onderwerp
Handreiking samengestelde
briefing

Datum
13 mei 2019

Pagina
3 van 5

met de opsporing van het strafbare feit waartoe zij aangesteld en bevoegd zijn. (Dus binnen een of meer van de zes Boa-domeinen).

Externe Boa's die met de politie in het publieke domein samenwerken, zijn belast met publieke taken waaronder het bekeuren van overlastgevers etc. Indien een externe Boa doende is met zijn opsporingstaak, dus niet met zijn/haar bestuurlijke toezichtstaak, worden de voor zijn/haar opsporingstaak relevante politiegegevens door de politie ter beschikking gesteld.

Het ter beschikking stellen van politiegegevens kan alleen worden geweigerd in het geval het betreft:

- gegevens over informanten (art. 12 lid 5 Wpg);
- als gevaar voor leven of gezondheid van de betrokkene of derden is te duchten;
- gegevens uit een intern integriteitsonderzoek;
- gegevens uit een rijksrechercheonderzoek;
- gegevens uit themaverwerkingen (CTER, mensenhandel en mensensmokkel - art. 10, lid 1 onder b Wpg);
- gegevens uit een embargo-onderzoek.

Ter beschikking stellen behelst niet het 'service verlenen' aan een externe Boa, bijvoorbeeld in de vorm van een kentekenbevraging t.b.v. de externe Boa-taak. Dit omdat het bevragen van de RDW door de politie dan niet plaatsvindt in het kader van de politietaak, maar voor de externe Boa-taak. Zo'n oneigenlijke bevraging door de politie is niet toegestaan.

De Boa-werkgever (de gemeente) moet zelf zorgdragen voor een bevragingsmogelijkheid van RDW-gegevens door zijn Boa. De politie mag dus niet fungeren als 'doorgeefluik', mede omdat de RDW de raadpleging van haar register 'logt' en de politie hierop ter verantwoording kan worden geroepen.

De externe Boa mag de door de politie ter beschikking gestelde politiegegevens niet door verstrekken (ook niet 'aan zichzelf') t.b.v. een bestuursrechtelijk vervolg (toezicht en uitvoering). Dit omdat de Boa deze politiegegevens niet zelf verzameld heeft. Deze beperking is verwoord in art. 7 van het Besluit politiegegevens Boa's.

Het ter beschikking stellen betreft 'tweerichtingsverkeer'. Ambtenaren van politie, maar ook externe Boa's, stellen elkaar over en weer de voor hun opsporingstaak relevante politiegegevens ter beschikking.

Verstrekken aan toezichthouders met bestuurlijke bevoegdheden:

Art. 4:2 lid 2 Besluit politiegegevens biedt de mogelijkheid om art. 8 (dagelijkse politietaak) en art. 13 (ondersteunende taken, denk aan antecedenten) politiegegevens te verstrekken aan ambtenaren die zijn belast met het houden van toezicht op met name genoemde wetten (vooral milieuwetten), voor zover het gegevens betreft over de naleving van die wetgeving. Wel moeten er nadere schriftelijke afspraken zijn gemaakt over welke gegevens verstrekt gaan worden, in welke gevallen en onder welke voorwaarden. (De met name genoemde wetten zijn vermeld in de [Regeling](#) aanwijzing wetgeving ex. art. 4:2, tweede lid, Besluit politiegegevens, regeling 1 februari 2008, nr. 5528485/08. Deze ministeriële regeling wordt af en toe aangevuld).

Art. 4:2 lid 3 Besluit politiegegevens biedt de mogelijkheid om, ten behoeve van het *inschatten van veiligheidsrisico's*, art. 8 (dagelijkse politietaak) en art. 13 (ondersteunende taken, denk aan antecedenten) politiegegevens te verstrekken aan toezichthouders van het Ministerie van SZW en het Ministerie van Financiën voor het toezicht op de Wet arbeid vreemdelingen, de Invorderingswet 1990, de Algemene wet inzake rijksbelastingen en de Algemene douanewet.

Aanvullende voorwaarden:

Voor het verwerken/ter beschikking stellen/ verstrekken van politiegegevens is, conform artikel 3 van de Wpg, een 'doelbinding' nodig. Een noodzaak, er moet sprake zijn van 'need to know', niet van 'nice to know'.

Onderwerp
Handreiking samengestelde
briefing

Datum
13 mei 2019

Pagina
4 van 5

Het doel van het verwerken van politiegegevens, dus ook van een hier omschreven samengestelde briefing, dient altijd helder te zijn en te voldoen aan de eisen die artikel 3 Wpg (noodzakelijkheid, proportionaliteit en subsidiariteit) en 4 Wpg (juistheid) stellen. Deze doelomschrijving kan het beste worden verwoord in een vaste openingszin in de briefing zelf.

Bovendien zijn de verwerkers van politiegegevens geheimhouding verplicht in gevolge artikel 7 van de Wpg. Dit geldt dus ook voor de ontvangers ervan.

Het ter beschikkingstellen van politiegegevens in een briefing aan ambtenaren van politie of aan externe Boa's hoeft wettelijk niet gedocumenteerd (schriftelijk vastgelegd) te worden. Vanuit het oogpunt van de informatiepositie is dit echter wel aan te bevelen, omdat dan duidelijk is welke partijen al geïnformeerd zijn.

De verstrekking van politiegegevens in een (samengestelde) briefing aan bijvoorbeeld toezichthouders moet wel gedocumenteerd worden (artikel 32 lid 1 onder b Wpg). Dat wil zeggen dat vastgelegd wordt welke gegevens voor welk doel aan wie en wanneer verstrekt zijn (in dit geval tijdens de briefing). Dit is bepaald in artikel 6:4, vierde lid Bpg. De wijze waarop dit gebeurt is vrij, maar deze vastlegging moet wel bewaard blijven tot na uitvoering van de vierjaarlijkse audit (artikel 32, 4 Wpg). Politie intern is voorgeschreven dat verstrekkingen worden vastgelegd in de vorm van een i90 in de BVH.

Briefing in relatie tot de Wpg.

In de briefing worden verschillende vormen van politie informatie verwerkt, namelijk:

- Niet naar natuurlijke personen herleidbare informatie, bijvoorbeeld in de vorm van stijgende aantallen woninginbraken in een wijk, of plaatsen/gebieden waar aandacht voor wordt gevraagd in verband met overlast of iets dergelijks. Hierop is, zoals eerder vermeld, de Wpg niet van toepassing en deze 'contextinformatie' kan dan ook vrij verstrekt worden aan alle aanwezigen.
- Wel naar natuurlijke personen herleidbare gegevens, dus politiegegevens waarop de Wpg-bepalingen rond het ter beschikking stellen en het verstrekken van toepassing zijn. De (on)mogelijkheden hieromtrent zijn hierboven vermeld.

In absolute uitzonderingsgevallen kan de politie de geheimhouding ex art. 7 Wpg doorbreken als het delen van informatie de uitvoering van de politietaak zodanig ondersteunt dat dit belang prevaleert boven de geheimhouding. Hier moet heel terughoudend mee worden omgegaan. Een voorbeeld van het doorbreken van de geheimhoudingsplicht is dat in het kader van een buurtonderzoek de buurtbewoner wordt gevraagd of, naar aanleiding van een bepaalde gebeurtenis, hij bij een bepaalde woning of buurtbewoner iets relevants heeft gezien of gehoord. Het is dan, voor het verkrijgen van aanvullende informatie, onvermijdelijk om de gebeurtenis en het adres of naam van betrokkene te noemen. Waarschijnlijk komen dit soort uitzonderingsgevallen, in relatie tot deze briefingsrichtlijn, niet of nauwelijks voor.

Externe Boa's en/of toezichthouders als oog- en oor functie voor de politietaak.

Als het belang van opsporing en vervolging daarmee gediend is, kunnen, in samenspraak met het Openbaar Ministerie, aandacht vestigingen en signaleringen aan externe Boa's met een algemene opsporingsbevoegdheid ter beschikking worden gesteld, primair ten dienste van de politietaak. Wel is van belang dat de veiligheid van de externe Boa's daardoor niet in het geding komt.

Als het gaat om niet-strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde, zoals de hulpverleningstaak bij vermissing van kinderen, doorbreekt de politie de geheimhoudingsplicht eveneens en verstrekt de benodigde informatie aan publieke handhavers in de openbare ruimte of particuliere toezichthouders in bijvoorbeeld stations, winkelgebieden of stadions. Dit gebeurt in dat soort gevallen niet onder gezag van het parket, maar onder gezag van de burgemeester.

Operationeel advies:

Gelet op bovenstaande wordt geadviseerd een briefing, waaronder de e-briefing, als volgt te organiseren:

Onderwerp

Handreiking samengestelde briefing

Datum

13 mei 2019

Pagina

5 van 5

Splits de briefing als volgt op:

1. Een deel waarin inhoudelijke politiegegevens ter beschikking worden gesteld;
2. Een deel waarin niet naar natuurlijke personen herleidbare politie informatie ('contextinformatie') wordt verstrekt en in voorkomende gevallen, in het kader van extra ogen en oren, relevante politiegegevens (met inachtneming van de Aanwijzing opsporingsberichtgeving van het College van PG's, Registratienummer 2017A007 en gepubliceerd op www.om.nl) de geheimhoudingsplicht art. 7 Wpg wordt doorbroken omdat de politietaak hiertoe noodzaakt;
3. Een deel waarin in bilaterale overleggen slechts die relevante politiegegevens aan een individuele externe Boa ter beschikking worden gesteld of aan een toezichthouder worden verstrekt die hij nodig heeft voor zijn eigen taak. Een 'generieke' ter beschikking stelling of verstrekking is niet toegestaan. (Denk daarbij aan: 'need to know' en niet 'need to know'.)

Deel 1: wordt louter bijgewoond door ambtenaren van politie en relevante externe Boa's;

Deel 2: wordt bijgewoond door ambtenaren van politie, externe Boa's, toezichthouders;

Deel 3: wordt bijgewoond door de externe Boa of toezichthouder waarvoor de politiegegevens casus gerelateerd relevant zijn voor de onderhavige taakuitvoering. Bij deel 3 kunnen ook ambtenaren van politie aanwezig zijn.

Vanuit praktische overwegingen kan ook gekozen worden voor volledig gescheiden briefings. Dat is organisatorisch wellicht eenvoudiger te organiseren en biedt extra waarborgen voor onverhoopt onrechtmatige ter beschikkingstellingen of verstrekkingen. Vooral genoemd derde deel leent zich allicht beter voor een separate opzet.

Het is dus voor degene die de briefing voorbereidt belangrijk om zich af te vragen voor welke doelgroep gegevens bestemd zijn en welke volgorde organisatorisch het handigst is.

Ook is hij/zij verantwoordelijk voor het vastleggen ('documenteren') van de tijdens de briefing aan derden verstrekte politiegegevens, zoals beschreven op de vorige pagina.

Deze briefingshandreiking vervangt de eerdere briefingsrichtlijn van het Privacy platform gedateerd mei 2017.

juni 2019, het Privacy platform Politie